

ANMÄLAN OM OLYCKSRISK: Som fallskydd räcker balkongräckenas fibercementskivor inte för att skydda mot fall

Olycksutredningscentralen utreder en olycka som inträffade i Sandviken i Helsingfors 17.9.2025. I olyckan dog en person när balkongräckets skiva gav vika i ett flervåningshus och personen föll ner från balkongen.

I samband med att säkerhetsutredningen inleddes förra hösten konstaterades att bostadens balkongskivor av cementfiber borde testas för att man ska kunna kontrollera om de skyddar mot fall och om det är något fel på skivornas fästen. Måndag 18.5 utförde Olycksutredningscentralen hållfasthetstest som visade att cementfiberskivor inte lämpar sig som fallskydd eller för att förhindra fall.

"Vi gjorde tio olika hållfasthetsprov på balkongskivan. Testresultaten visade att skivan i praktiken ger vika redan om ett litet barn i åldern 3–6 år törnar mot den", konstaterar Toni Kekki, sakkunnig vid Olycksutredningscentralen.

[Länken till testvideon \(YouTube\)](#)

Kekki tillägger: *"Kravet på en balkongskiva av glas är att den klarar av en stöt på 220 joule, som är lika mycket som när en vuxen törnar mot glasskivan. Någon motsvarande kravnivå har inte fastställts för en cementfiberskiva, även om den används för exakt samma ändamål. Fiberskivorna används i stor utsträckning, eftersom de inte bara är kostnadseffektiva, utan också en populär lösning med tanke på fasadens utseende".*

Enligt lagen om säkerhetsutredning av olyckor och vissa andra händelser ska Olycksutredningscentralen underrätta den behöriga myndigheten, om det medan en säkerhetsutredning pågår upptäcks fel eller brister som myndigheten skyndsamt borde rätta till för att en ny olycka ska kunna förhindras.

Olycksutredningscentralen lämnar en anmälan om olycksrisk gällande balkongskivans konstruktion till Miljöministeriet och Helsingfors stad (byggnadstillsynen). Balkongskivan av cementfiber är inte säker och förhindrar inte fall från balkongen. Olycksutredningscentralen uppmanar tillsynsmyndigheterna att vidta tillsynsåtgärder för att främja balkongsäkerheten. Anmälan om olycksrisk riktas dessutom allmänt som offentlig delgivning till kommunernas och städernas byggnadstillsyner och till bostadsaktiebolag.

Miljöministeriet övervakar byggnaders säkerhet genom lagar. Städernas byggnadstillsyn övervakar i sin tur att byggnadernas lösningar uppfyller detta krav på säkerhet.

"Utifrån de undersökningar som nu har gjorts är det uppenbart att de skivor som används inte är tillräckligt hållfasta. Olycksutredningscentralen känner inte till hur vanliga motsvarande balkongskivor är i Finland, men enligt den bästa uppskattningen finns det tiotusentals skivor. Tillbud där balkongskivor gett vika registreras ingenstans och myndigheten får således inte kännedom om dem", konstaterar Kekki.

"Det bör konstateras att glasträckenas glasfästen också kan utgöra en säkerhetsrisk. I samband med utredningen har det visat sig att en balkongskiva av glas som står på två plastfästen kan lossna från glasfästena. Plastfästet som håller glasskivan på plats ger alltså vika underifrån i monteringsspåret och glasskivan faller ner. Allt ser ut att vara i skick, men om man trycker på glasskivan hålls den inte fast i övre fästet utan lossnar. Med andra ord blir lösningen inte mer hållfast av detta sätt att fästa glasskivorna. Olycksutredningscentralen har inget utredningsmaterial om detta och det ingick inte i testerna, men saken har kommit fram under utredningen och med tanke på säkerheten ville vi samtidigt förmedla information om detta", tillägger Kekki.

Olycksutredningscentralen har redan tidigare bland annat rekommenderat att balkongkonstruktioner bör klara av att en människa faller mot dem. Dessutom har Olycksutredningscentralen efterlyst en slags fastighetsdatabas för att kunna sprida information om eventuella säkerhetsbrister som är viktig med tanke på konstruktionerna och göra informationen allmänt tillgänglig. I fråga om rekommendationen som gäller fastighetsdatabasen har Miljöministeriet konstaterat att rekommendationen inte förverkligas.

"Föreningen Julkisivuyhdistys har redan utarbetat en anvisning för bostadsaktiebolag om granskning av balkongkonstruktioner, men anvisningen har inte införts i någon större omfattning", konstaterar Kekki.

Länk: <https://julkisivuyhdistys.fi/uutishuone/ajankohtaista/levyverhoiltujen-parvekekaiteiden-riskeihin-halutaan-puuttua-julkisivuyhdistys-julkaisi-valiaikaisen-ohjeistuksen/> (På finska)

Säkerhetsutredningen väntas vara klar hösten 2026.

Mer information:

Sakkunnig Toni Kekki, tfn 02951 50739

Tf utredningsledare Heikki Harri, tfn 02951 50770

Kommunikationschef Tiina Bieber, tfn 02951 50714